

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان جهاد کشاورزی استان همدان

انبارداری سیب زمینی

تهیه کننده :
فرزاد گودرزی - عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی منابع طبیعی همدان

ساده نویسی
رضا حمزه ای - کارشناس ارشد ترویج سازمان جهاد کشاورزی استان همدان

ناشر :

مدیریت ترویج و مشارکت مردمی
اداره برنامه ریزی رسانه های ترویجی

تعداد : ۲۰۰۰ نسخه
سال انتشار ۱۳۸۳

۴۴۸۴۵

انبارداری سیب زمینی

فرزاد گودرزی عضو هیات علمی

مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی همدان

۴۹۲۱۲
۱۰

ریختن بجهات رفع آثار آبادان

انبارداری سیب زمینی

تیبه کننده : فرزاد گودرزی

عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی

ساده نویسی : رضا حمزه‌ای (کارشناس ترویج استان همدان)

تیراژ : ۲۰۰۰

سال انتشار ۱۳۸۳

چاپ : نینوا

طراحی : نشر میم

ناشر : مدیریت ترویج و مشارکتهای مردمی

شماره ثبت در دفتر اسناد و مدارک علمی جهاد کشاورزی

۸۳/۱۶۳۵

فهرست

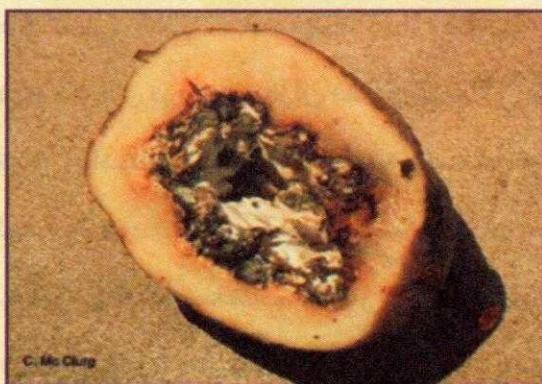
۱	مقدمه
۳	اهمیت انبارداری سیب زمینی
۴	عوامل کنترل کننده ضایعات انباری سیب زمینی
۴	رسیدگی غده
۵	رطوبت
۶	نور
۶	مواد شیمیایی
۷	تبهیه و دما
۸	مراحل آماده سازی سیب زمینی برای انبارداری و مدیریت انبارداری سیب زمینی
۱۱	خشک کردن
۱۲	الیام دهی
۱۳	جلوگیری از جوانه زنی غده ها
۱۴	سرد کردن
۱۵	حفظ درجه حرارت مناسب
۱۵	هوادهی
۱۷	جلوگیری از نشستن رطوبت بر روی محصول
۱۷	گرم کردن
۱۸	نکات مهم در ساخت یک انبار مناسب
۲۲	منابع

مقدمه:

موضوع نگهداری محصولات کشاورزی بصورتی که فسادپذیری آنها به میزان قابل توجهی کاهش یافته و عمر مفید آنها افزایش یابد، بنا به دلایل مختلف از قبیل اضطرار، کمیابی، احساس امنیت و آسایش برای برخورداری از مواد غذایی از دیرباز مورد توجه بشر بوده است.

اگر چه افزایش سطح زیر کشت محصولات زراعی و افزایش عملکرد یا استفاده از شیوه‌های جدید علمی و فنی باعث تولید غذای بیشتری در سطح جهان شده است، اما افزایش بیش از حد جمعیت و کمبود شدید محصولات کشاورزی، به خصوص در کشورهای در حال توسعه، میزان فقر و گرسنگی را در بین مردم گسترش داده است. متاسفانه به علت عدم توجه به موضوع نگهداری محصولات، حتی همین میزان محصول تولید شده نیز به علل مختلف، کاهش شدید کمی و کیفی داشته و در نتیجه چهراً فقر غذایی را در بین این کشورها روز به روز کریه تر جلوه میدهد.

استان همدان با دارابودن سهمی معادل ۵/۱۱ درصد از تولید سیب زمینی کشور یکی از مناطق مهم تولید این محصول با ارزش است. با این حال متأسفانه تنها ۲ انبار کاملاً فنی در استان موجود بوده و سایر مکانهایی که برای انبارداری و نگهداری سیب زمینی بکار می‌رود چندان مناسب نبوده و یا کاملاً نامناسب می‌باشد. متوسط ضایعات سیب زمینی در انبارهای این استان برای رقم آگریا بین ۱۳ تا ۲۵/۴ و برای رقم مارفونا بین ۱۶/۳۱ تا ۲۹/۵۳ درصد می‌باشد^(۳). در حالیکه میزان این ضایعات در کشورهای اروپائی ۳/۵ تا ۵/۲ درصد است^(۴).

پوسیدگی ایجاد شده در انبار غیر فنی

اهمیت انبارداری صحیح سیب زمینی:

نگهداری یا ذخیره‌سازی به عملیاتی گفته می‌شود که پس از برداشت محصول یا زمان مصرف انجام می‌شود و هدف از اجرای آن حفظ کیفیت محصول و محافظت از آن در برابر شرایط نامطلوب خارجی است تا تلفات مربوط به فرایندهای تبخیر و تنفس و پوسیدگی به حداقل برسد. ذکر این نکته ضروری است که محصول دارای کیفیت نامناسب نه تنها به خوبی در انبار قابل نگهداری نیست بلکه هزینه نگهداری آن نسبت به محصول سالم بسیار بالاتر است. بدیهی است انبارداری مناسب تنها به حفظ کیفیت محصول تولیدی کمک می‌کند و نه به بیبود آن. هدف از مدیریت انبارداری حفظ غده در بهترین شرایط ممکن و با حداقل افت کیفی و کمی است. در این نوشه به عوامل اثرگذار بر کیفیت سیب زمینی اشاره انجام شده و نیز پیشنهادهایی برای انبارداری صحیح آن می‌شود.

استفاده از گونی های کنفی و چیدن مناسب آن در انبار

عوامل کنترل کننده ضایعات انباری سیب زمینی:

۱- رسیدگی غده:

انبارداری تنها در صورتی موفقیت آمیز است که غده ها سالم بوده و دارای آسیب پوستی نباشند. به این دلیل تنها باید غده های سالم و رسیده را انبار کرد.

اگر به دلایلی برداشت و انبار کردن غده های نارس مدنظر است، توصیه می شود حداقل ۱۰ روز قبل از خارج کردن غده ها از خاک، شاخ و برگ بوته زده شود. این عمل باعث تحریک پوست گیری سیب زمینی می شود. در مواردی دیده شده است که انبار کردن موقتی غده ها به شکل فله ای قبل از انبار کردن دائمی مفید است. این دوره موقتی به التیام دهی

موسوم است که به آن اشاره می‌شود(۷).

۲- رطوبت:

غده‌ها باید بصورت خشک در انبار نگهداری شوند. ولی از کاهش بیش از حد رطوبت آنها جلوگیری شود. نکته مهم این است که رطوبت نسبی هوای انبار نباید از حدود ۸۵ درصد کمتر باشد. البته باید رطوبت و دما بایکدیگر همخوانی داشته باشند تا از نشستن رطوبت هوای انبار بر روی غده‌های سیب زمینی در دماه‌های نزدیک ۱ درجه سانتیگراد جلوگیری شود.

رطوبت بالا در انبارها با پاشیدن آب بر روی سطح زمین یا گونی‌های کنفی آویخته از سقف و دیوار انبار تامین می‌شود.

تامین رطوبت انبار با استفاده از گونی‌های مرطوب

در انبارداری غده های بذری، نور عامل بسیار مناسبی برای ممانعت از جوانه زنی غده ها است. با نگهداری غده های بذری در زیر نور پراکنده می توان آنها را برای مدت طولانی تری انبارداری نمود. غده های بذری که در شرایط نور پراکنده انبار شده اند در مقایسه با انواعی که در تاریکی و دمای بالا انبار می شوند بوته های قویتری پدید می آورند. این نور را می توان با قرار دادن یک لامپ حبابی ۱۰۰ وات به ازای هر ۱۸۰-۲۰۰ متر مربع انبار ایجاد کرد. (۹ و ۱۲)

۴- مواد شیمیایی:

ماده شیمیائی سی. ای. پی. سی (CIPC) به طور گستردگی برای جلوگیری از جوانه زنی سیب زمینی های غیر بذری در انبارها استفاده می شود. این ماده شیمیایی یا به صورت پودر (گرد پاشی روی غده هنگام انتقال به انبار) و یا به صورت آئروسل (مه پاشی) و از طریق اسپری نمودن آن به درون مجاري و کانالهای تهويه انجام می شود. اين ماده در دمای بالاتر از ۱۵-۱۸ سانتيگراد اثر ضد جوانه زنی خود را از دست می دهد. اين ماده نباید روی غده های بذری مورد استفاده

قرار گیرد. استفاده از ترکیب بنزیمیدازول و یا ترکیبی از بنزیمیدازول و ایمازالیل بر روی غده‌ها پیش از انبار کردن آنها تلفات ناشی از فوزاریوم (*fusarium*) و ضایعات قارچی دیگر را کاهش میدهد. چند ماده شیمیایی برای کنترل شب پره در انبار وجود دارد که از آن جمله می‌توان به پاراتیون دسیس ۲ درصد سوین و اکتیلیک اشاره کرد (۵).

استفاده از CIPC در کنترل جوانه زنی سیب زمینی Check به شاهد تغییر یابد

۵- تهویه و دما:

در طول دوره انبار داری به منظور جلوگیری از افزایش دمای انبار، خارج کردن رطوبت هوا، دی اکسید کربن و تامین اکسیژن لازم برای تنفس غده‌ها، تهویه هوای انبار ضروری است. تهویه می‌تواند بصورت طبیعی (با باز کردن در و پنجره های انبار) یا به کمک نیروی محرکه (باد برق و پنکه) انجام شود.

شود. غده هایی که در یک توده متumer کر شده اند در اثر تنفس، حرارت تولید می کنند و دمای غده ها و هوای بین آنها افزایش می یابد. این هوای گرم به قسمت بالای توده رفته و هوای سرد که سنتگین تراز هوای گرم است جایگزین آن می شود. از آنجایی که در تهییه طبیعی مقدار هوایی که می تواند جایگزین تراز هوای گرم است جایگزین آن می شود. از آنجایی که در تهییه طبیعی مقدار هوایی که می تواند جایگزین تراز هوای گرم است ۱۲ متر مکعب در ساعت به ازای هر تن غده است، اثر خنک کنندگی آن کم است. در چنین حالتی دمای بخش بالائی توده بیشتر از بخش پائینی می شود. این اختلاف دمادر حدود $1/5 - 2$ درجه سانتیگراد به ازای هر متر ارتفاع توده است. سیب زمینی را می توان بصورت فله یا کیسه ای انبار کرد. در حالت کیسه ای عبور جریان هوای لابلای کیسه ها آسانتر است به شرط آنکه ارتفاع کل کیسه ها از $1/5$ الی 2 متر بیشتر نشده و فاصله بین کیسه ها نیز 10 الی 15 سانتیمتر باشد. غده ها را می توان روی یک سطح صاف، سیمانی یا تخته های چوبی صاف و تمیز که در کف آن لوله و کanal های هوای قرار داده شده، تا ارتفاع 3 متر انبار کرد. اگر دمای هوای اطراف غده ها بالاتر از 13 درجه است و غده ها تازه برداشت شده اند ارتفاع توده باید بیشتر

از یک متر باشد و کیسه هارا باید بصورت منفرد و یادوتائی روی هم قرار داد (۲۰۸).

اگر پوشاندن توده برای محافظت از نور، دمای بالا یا پایین ضرورت داشته باشد باید از موادی استفاده کرد که مقاومت ناچیزی در برابر جریان هوا داشته باشند. به عنوان مثال کاه بهتر از علوفه خشک است. پوشاندن قسمت زیرین توده با کاه خیلی بهتر است. این حالت تا اندازه ای امکان تهویه هوارا فراهم می آورد. قرار دادن هوکش روی قسمت بالائی توده، سرعت تهویه هوارا افزایش می دهد. این شیوه اغلب در شرایطی که توده بزرگ باشد به کار می رود. هر چه ارتفاع هوکش از سقف بیشتر وضخامت آن کمتر باشد قدرت مکش وجابجایی هوادر آن بیشتر می شود. وجود پنجره های شرقی - غربی در انبار، به جابجایی بیشتر هوا کمک می کند. از آنجا که تهویه طبیعی محدودیتهای خود را دارد، تقسیم کردن یک توده بزرگ به واحدهای کوچکتر ضرورت می یابد ولی در این حالت سطح انبار بیشتری مورد نیاز خواهد بود. در تهویه با نیروی محرکه، هوای توسط یک یا چند بادزن به حرکت در آمده و از طریق کانال های موجود در زیر توده به لابلای

غده‌ها هدایت می‌شود، به طوری که مقدار یکسانی هوا در تمام کومه پخش شود. در این نوع تهویه میزان گردش هوا بین توده بسیار بهتر و بیشتر انجام می‌شود و در نتیجه کنترل دما و رطوبت موثرتر انجام می‌شود. با استفاده از یک سیستم تهویه با نیروی محركه که به خوبی طراحی شده باشد، می‌توان اختلاف دما بین سطح فوقانی و تحتانی توده را به حدود ۱/۵ درجه سانتیگراد رساند. (۳ و ۷)

کالاهای تهویه هوا در کف انبار

مراحل آماده سازی سیب زمینی برای انبار داری و مدیریت انبار داری سیب زمینی:

دوره انبار داری سیب زمینی را می توان به هشت مرحله تقسیم کرد که دقیق در کنترل هر مرحله در حفظ کیفیت محصول بسیار مهم است. این مراحل عبارتند از:

۱- خشک کردن:

بلافاصله بعد از برداشت سیب زمینی باید عمل خشک کردن به عنوان اولین مرحله انبار داری انجام گیرد. این عمل به منظور خشک کردن رطوبت موجود در سطح سیب زمینی و گل چسبیده به آن انجام می شود.

مزایای خشک کردن عبارتند از:

- جلوگیری از گسترش پوسیدگی نرم.

- جداسازی آسانتر خاک چسبیده به محصول و در نتیجه عبور بینتر هوا از لابلای غده ها.

- جلوگیری از گسترش فعالیت باکتریهای آفات.

به این منظور لازم است:

الف) سیب زمینی ها بسته به وضعیت برداشت و شرایط آب و هوایی طی ۶-۲ روز و هر روز به مدت ۸-۶ ساعت از طریق

روشن نمودن پنکه ها یا باز کردن درب و پنجره های انبار تهویه شوند. بیتر است عمل هوادهی، در زمانهایی انجام شود که هواداری رطوبت بالائی بوده و نیز دمای هوای بیرون به دمای توده سیب زمینی نزدیک یا از آن سردتر باشد. زمان مناسب برای اجرای این مرحله، زمانهای پیش از ظهر و بعدازظهر تا اوایل غروب است. ساعات میانی روز به دلیل بالا بودن دما و پائین بودن رطوبت چندان مناسب نیست.

ب) هوای به کار رفته برای خشک کردن سیب زمینی از فضای انبار خارج شود.

ج) هنگامی که وضعیت رطوبتی قسمتهای بالای توده (تا عمق ۴۵ سانتیمتر) به حد مناسب رسید عملیات خشک کردن متوقف شود. (۱۰)

۲- التیام دهی :

التیام دهی بعد از خشک کردن غده ها انجام شده و سبب التیام زخمهای ایجاد شده بر روی غده ها طی برداشت می شود. همچنین کاهش وزن غده ها را به حداقل میرساند. در اجرای مرحله التیام دهی باید به نکات زیر توجه کرد:

الف) التیام دهی با هوایی که از نظر دمایی نزدیک دمای خشک

کردن سیب زمینی است (۲۲-۱۵ درجه) و حداقل برای ۲-۳ ساعت در روز انجام شود. بیتر است هوا در این مدت از انبار خارج نشود؛ برای این منظور نیازی به باز بودن دریچه های خروج هوانیست و هواتنهای درون انبار جابجا میشود.

ب) التیام دهی غدها حداقل تا ۲ هفته پس از برداشت سیب زمینی ادامه می یابد. با در نظر گرفتن دوره خشک کردن مرحله التیام دهی بین ۱۰ روز طول می کشد.

ج) در صورتی که رطوبت یا دمای هوای درون انبار تا حد زیادی بالا برود، درب های ورود و خروج هوای تازه تا حدامکان باز شده تا اختلاف دمای داخل و بیرون انبار کاهش یابد. (۲)

۳- جلوگیری از جوانه زنی غده ها:

برای ممانعت از جوانه زنی غده های غیر بذری از مواد شیمیائی استفاده می شود. این مواد سه هفته بعد از برداشت به کار می روند. یعنی زمانیکه سیب زمینی ها التیام یافته اند (۱). متداولترین و جدید ترین ماده مهار کننده جوانه زنی CIPC است. میزان مصرف آن ۲۵ گرم ماده خالص برای هر تن سیب زمینی است. باید توجه داشت که نباید در غده های

انبارداری سیب زمینی

۱۴

بذری از هیچ نوع ماده ضد جوانه زنی استفاده کرد. جوانه زنی در غده های بذری تنها با استفاده از نور پراکنده و پائین بردن دمای هوای انبار کنترل میگردد.

۴- سرد کردن:

در اجرای عملیات سرد کردن محصول سیب زمینی دقیق به نکات زیر مفید است:

الف) تا سه هفته پس از برداشت نباید اقدام به خنک نمودن توده کرد.

ب) سرد کردن غده ها با تهییه شبانه هوای انبار به مدت ۷-۶ ساعت انجام می شود. بهتر است این عمل در زمان هایی که رطوبت هوای بالا است اجرا گردد...

ج) باید از سرد کردن سریع و یکباره توده خودداری گردد و دمای غده ها به آرامی و در هر روز حدود ۱ تا ۲ درجه کاهش داده شود.

د) در هر روز هوای داخل انبار حدوداً ۱ الی ۲ ساعت جابجا شود تا درجه حرارت بالا و پائین توده یکنواخت گردد. در این حالت نیازی به ورود هوای تازه از بیرون انبار نیست.

ه) لازم است دمای توده بر اساس الگوی زیر تعیین شود(۱):

- ۷- ۶ درجه سانتیگراد برای سیب زمینیهای خوراکی
- ۵- ۳ درجه سانتیگراد برای سیب زمینیهای بذری
- ۱۰- ۶ درجه سانتیگراد برای سیب زمینیهای که مصرف صنعتی و تولید نشاسته دارند.
- و) محصول نباید با هوای سردتر از توده (حداکثر ۳ درجه سانتیگراد یا ۱-۵/۱ درجه سانتیگراد در اواسط پاییز) تهییه شود.
- ز) زمان های تهییه باید به طور مرتب کنترل شود.

۵- حفظ درجه حرارت مناسب:

رعایت موارد زیر به کنترل دمای انبار کمک می کند:

الف) هر روز هوای درون انبار برای چند ساعت جابجا شود تا اختلاف درجه حرارت بخش های بالا و پایین توده بیش از ۱ درجه سانتیگراد نباشد.

ب) نباید دمای توده بیش از ۰/۵ الی ۱ درجه سانتیگراد در روز بالا برود (۹).

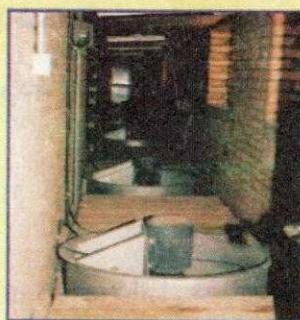
۶- هوادهی:

در دوره انبارداری هوای داخل فضای انبار مطابق روش زیر با هوای بیرون تعویض شود:

الف) هوادهی یک تا دو بار در هفته و هر بار به مدت ۱ تا ۵ ساعت انجام شود. در صورتی که قسمت بالای توode سیب زمینی رطوبت بالائی داشته باشد، لازم است هوادهی تا ۳ تا ۴ بار در هفته و هر بار به مدت ۲ تا ۵ ساعت انجام گیرد.

ب) هنگامی که دمای هوای داخل انبار ۶-۴ درجه سانتیگراد است، با روشن کردن پنکه ها هوا بصورت مختصر در انبار جابجا شود (۸). در این حالت نیاز به وارد کردن هوای بیرون به داخل انبار نیست.

ج) اگر دمای هوای محیط کمتر از ۱/۵ درجه باشد، بهتر است هوادهی انجام نشود یا در صورت نیاز به هوادهی از دستگاه گرمکن (هیتر) برای افزایش دمای هوای ورودی استفاده شود.

دمنه هوای تعییه شده در انبار

۷- جلوگیری از نشستن رطوبت بر روی محصول (میعان):

این پدیده در ساختمانهای غیر قابل نفوذ به هوا دارای اهمیت است. در این مورد باید به نکات زیر دقت شود:

الف) در زمان سرد کردن توده، باید هوای مرطوب را از فضای انبار خارج کرد.

ب) اگر دمای هوatanzدیک صفر درجه پایین آمده باشد، درب های خروج هوata ۵۰ درصد و درب های ورودی را تا ۱۰ درصد برای مدت نیم ساعت باز کرده و هوادهی همزمان با استفاده از گرم کن انجام گیرد. سپس هوای داخل انبار به مدت ۲۰ تا ۳۰ دقیقه بدون گرم شدن در فضای انبار جابجا شود (۷).

۸- گرم کردن:

گرم کردن توده سیب زمینی برای حفظ آن در مقابل زخمهائی که در حین حمل و نقل ایجاد شده اند ضروری است. اگر هوای بیرون برای گرم کردن سیب زمینی مساعد نباشد، هوابوسیله تهویه و نیز جابجائی جزئی در داخل انبار، گرم می شود. با وارد کردن هوای بیرون به داخل انبار، کاهش اکسیژن فضای انبار نیز رفع شده و از قهوه ای شدن

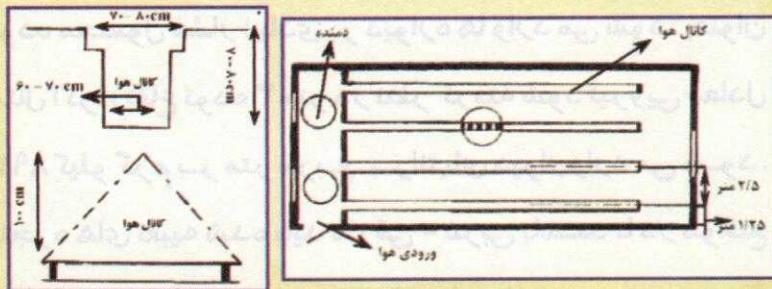
مغز غده جلوگیری می شود. دمای هوا دمیده شده باید از ۲۰ درجه بالاتر باشد و توده نیز بیشتر از ۷-۱۴ درجه گرم نشود. قبل از خروج توده سیب زمینی از انبار، دمای آن باید به آرامی و حداقل ۲ درجه در روز بالا برده شود.

۹- نکات مهم در ساخت یک انبار مناسب :

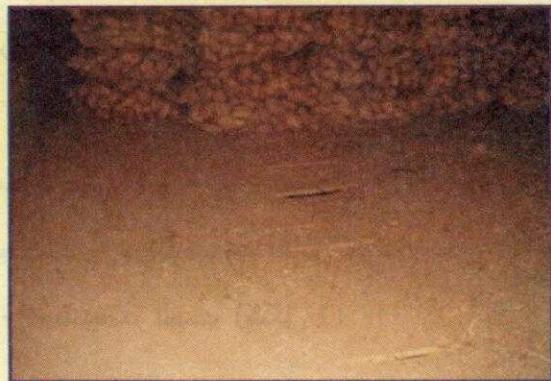
برای محاسبه مساحت مورد نیاز برای انبار کردن سیب زمینی، وزن توده را برابر عدد ۶۵۵ (جرم حجمی سیب زمینی فله بر حسب کیلو گرم بر متر مکعب) تقسیم کرده تا حجم توده حاصل شود. سپس برای تعیین مساحت توده، حجم به دست آمده را برابر 3^3 (حداقل ارتفاع توده بر حسب متر) تقسیم می شود.. برای تهییه و درجه بندی سیب زمینی نیز به مساحت بدست آمده از طریق محاسبه، ۱۰ درصد اضافه می شود. معمولاً مساحت تقریبی مورد نیاز برای نگهداری هر تن سیب زمینی $53/0$ متر مربع در نظر گرفته می شود. بیشتر است دیواره های انبار در برابر عبور حرارت عایق باشند. برای انبارهای بزرگ دو درب تعییه می شود. یک درب ورودی کوچک نیز برای ورود افراد به درون انبار تعییه می شود.

دیوارها باید از استحکام لازم برخوردار باشند، زیرا از سوی توده محصول فشار زیادی بر دیوارهای وارد می‌شود. بعنوان مثال اگر ارتفاع توده ۳ متر در نظر گرفته شود نیرویی معادل ۸۹۲ کیلو گرم بر متر مربع بر انتهای دیوار وارد می‌شود. پنجره‌های تعییه شده باید شرقی - غربی باشند تا در موقع لازم از وزش بادهای طبیعی نیز استفاده شود.

در کف انبار و در زیر توده‌ها کانال‌های عبور هوای پهنای ۷۰ سانتیمتر حفر شود. فاصله این کانال‌ها از یکدیگر و ارتفاع ۶۰ سانتیمتر حفر شود. کانال باید در جهت پنکه‌ها $\frac{2}{5}$ متر در نظر گرفته شود. کانال باید در جهت پنکه‌ها دارای شبیه ملایمی (در حدود $8-5$ درجه) باشد. به طوری که با دور شدن از پنکه‌ها عمق کانال‌ها کاهش یابد. این وضعیت تاحد زیادی کم شدن سرعت هوادر قسمت‌های انتهائی کانال را جبران کرده و به حرکت بهتر و یکنواخت تر هوادر سراسر انبار بسیار کمک می‌کند. اگر ارتفاع توده چندان زیاد نیست (کمتر از ۲ متر) می‌توان به جای حفر کانال، از لوله‌های مثلثی شکل و مشبك در زیر توده استفاده کرد (شکل ۲). اضلاع این مثلث $60-80$ سانتیمتر است (شکل ۱).

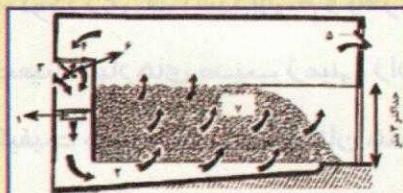

کanal های حفر شده در کف انبار با تخته های چوبی که حدود ۴-۳ سانتیمتر از یکدیگر فاصله دارند پوشانده می شود. بطوریکه درحدود ۳۰° تا ۴۰° درصد سطح کanal ها باز باشد. برای تبادل یکنواخت هوای بهتر است عرض تخته ها ۱۰-۱۲ سانتیمتر باشد. کف کanal ها باید حتی المقدور هموار، صاف و عاری از خاک و خاشاک باشد (شکل ۱).

مسدود شدن کanal هوای توسط خاک و خاشاک

قدرت پنکه مورد نیاز برای هوادهی محصولات از روی جداول مخصوص و با محاسبات ویژهای انجام می‌شود، اما به طور تقریبی میتوان هوای لازم برای هوادهی توده سیب زمینی را 13° متر مکعب هوادر ساعت به ازای هر تن محصول در نظر گرفت. شکل ۲ نمای یک انبار مناسب را از نظر تهویه نشان می‌دهد.

۱- دمنده

۲- کanal شبیدار هو

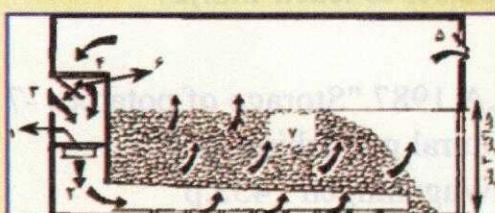
۳- دریچه ورود هوابه درون انبار

۴- دریچه گردش هوای داخل انبار

۵- دریچه خروج هوای انبار

۶- صفحه تنظیم کننده حجم هوای ورودی به درون انبار

۷- توده سیب زمینی

منابع:

- ۱- فلاحتی، م. ۱۳۷۰. "فیزیولوژی پس از برداشت میوه و سبزیجات". ترجمه. انتشارات بارثاوا، مشهد.
- ۲- فلاحتی، م. ۱۳۷۶. "دانش و تکنولوژی سیب زمینی". انتشارات بارثاوا، مشهد.
- ۳- گودرزی، ف؛ سیدان، م و باقری، ع. ۱۳۸۱. "بررسی تاثیر وضعیت انبارهای سیب زمینی زارعین بر رضایعات انبارداری و کیفیت سیب زمینی در استان همدان". گزارش نهائی. نشریه شماره ۲۴۹. مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی همدان.

.Anon. 2003 . " Storage of agricultural crops. In .Official Web Site of F.A.O. " WWW.FAO.ORG ."Boyd,A.E.W.1972."Potato storage disease .Rev.pl.path .57 ,Rama,M.V -6 Krishnamvrth,H.1990."Evaporative colling storage of potatoes in two model storage .(structures".J.Food.sci & teach Ind.)27

Rastovski,A, Van,A.1987."Storage of potatoes -7 center for Agricultural publishing and documentation". Wageningen . 453.p

Sparks,W/C,Summer,L.V.1974."potato weight-8 losses,quality changes and cost relationship during -storage".Bullelton-Idaho-Agricultural Experiment-Station .NO:353-14pp-sref

S.P.shuten,C.Abewaring, Van vien.1986."Effect -9 of some factors on potato losses in storage Report No:1995.sperenger Institute."
.wageningen

Varns,J.L,L.A.preston,D.A.1985."potato losses-10 during the first 3 months of storage for processing".American.J.of Food . Science .No:62

غلط نامه نشریه ترویجی انبارداری سیب زمینی

لطفاً قبل از مطالعه اصلاحات زیر را انجام دهید:

صحیح	غلط	شماره سطر	شماره صفحه
شیوه های	شیوه های	۷	۱
شده است	شد هاست	۸	۱
داده است	داده هاست	۱۱	۱
ذخیره سازی	ذخیره سازی	۱	۳
۶-۷	۶-۷	۱ و ۲	۱۵
سیب زمینی های	سیب زمینی های	۱ و ۲	۱۵
۱ - ۱/۵	۱ - ۵/۱	۶	۱۵
۱ - ۰/۵	۱ الی ۵/۰	۱۴	۱۵
ویژه ای	ویژه ای	۲	۲۱
انتشارات بارث آوا	انتشارات بارث اوا	۳	۲۲

ت

۴۹۲

۲۰ن